

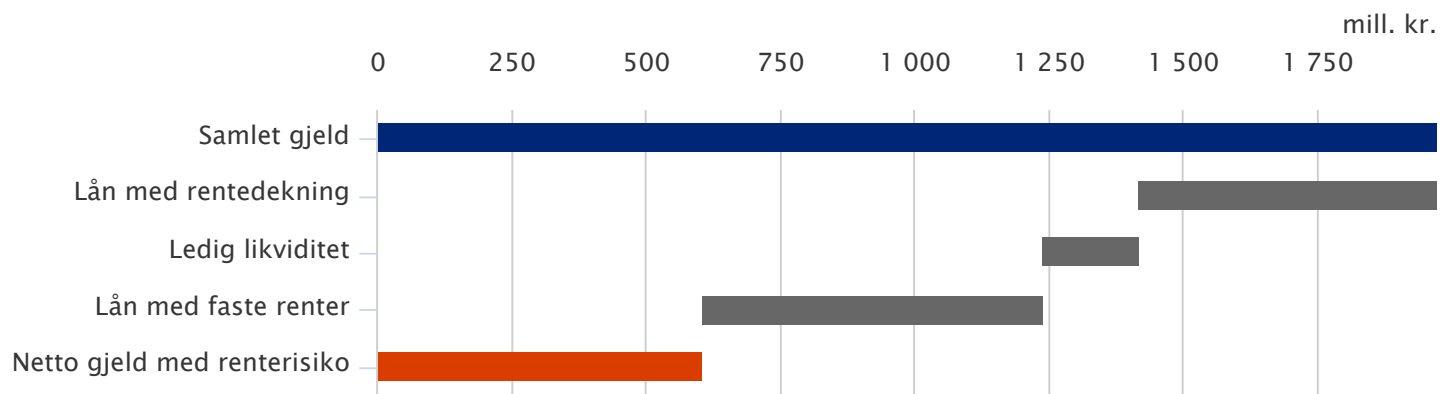
Finansrapport

Ørland kommune
3. tertial 2020

1 Hovedoversikt	1
1.1 Netto gjeld med renterisiko	1
1.2 Nøkkeltall	1
1.3 Oppsummering	1
2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning	2
2.1 Kortsiktig aktiva	2
2.2 Langsiktig aktiva	2
2.3 Passiva	2
2.4 Kommentar	2
3 Kortsiktig finansiell aktiva	3
3.1 Likvidetsprognoser	3
3.2 Plassering av kortsiktig likviditet	3
3.3 Renter på kortsiktig likviditet	3
3.4 Kommentar	3
3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet	4
3.6 Kommentar	4
4 Langsiktig finansiell aktiva	5
4.1 Markedsverdi	5
4.2 Avkastning	5
4.3 Sammensetning	5
4.4 Kommentar	5
5 Gjeld	6
5.1 Samlet gjeld	6
5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld	6
5.3 Lånekilder	6
5.4 Kommentar	6
5.5 Sammensetning av gjeld	7
5.6 Kommentar	7
6 Nedbetaling av gjeld	8
6.1 Løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Finansiell risiko	9
7.1 Nøkkeltall	9
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)	9
7.3 Andel faste renter	9
7.4 Løpetid på faste renter	10
7.5 Årlige rentekostnader	10
7.6 Netto gjeld per innbygger	10
8 Renter	11
8.1 Egne rentebetingelser	11
8.2 Markedsrenter	11
8.3 Historisk renteutvikling	11
8.4 Den norske rentekurven	11
8.5 Kommentar	11
9 Vedlegg	12
9.1 Eksisterende lån	12
9.2 Rentebytteavtaler	14
9.3 Om finansrapporten	15
9.4 Ordliste	15
9.5 Disclaimer	18

1 Hovedoversikt

1.1 Netto gjeld med renterisiko

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	1972	1738	234
- Lån med rentedekning	556	597	-41
- Ledig likviditet	179	104	75
- Lån med faste renter	634	625	9
= Netto gjeld med renterisiko	603	412	191

1.2 Nøkkeltall

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Stresstest av "Netto gjeld med renterisiko" (1 pst.)	6	4,1	1,9
Lengde på faste renter	3 år, 9 mnd	4 år, 8 mnd	-11 mnd
Løpetid på lån	17 år, 11 mnd	21 år	-3 år, -1 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	270	40	230
Langsiktige aktiva	0	124	-124

1.3 Oppsummering

Kommunens samlede gjeld er på knappe to milliarder kroner. Dette er en økning på 234 mill kroner fra forrige årsskifte og denne økningen er benyttet til finansiering av pågående prosjekt.

Kommunens ledige likviditet er økt med 75 mill kroner opp til 175 mill kroner.

Andelen lån med faste renter er redusert i løpet av året, da det ikke er inngått nye avtaler, mens lånegjelden er økt. Netto gjeld med renterisiko er 603 millioner, hvilket er en økning på 191 mill kroner.

En renteøkning på en prosent vil gi en økt rente på 6 mill kroner. Det er ikke inngått noen nye fastrenteavtaler i 2020, slik at lengden på faste renter er blitt redusert.

Vi legger opp til en fortsatt dreining mot sertifikat og obligasjoner, da dette gir en lavere rentekostnad.

Kommunen har ingen langsiktige aktiva og beløpet på 124 mill kroner ved årsskiftet 2019 var en feilregistrering

2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning

2.1 Kortsiktig aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

2.2 Langsiktig aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva		✓
Det er vedtatt rammer for forvaltningen		✓
Det utarbeides egen rapport		✓
Forvaltningen er i henhold til finansreglement		✓

2.3 Passiva

	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.12.2020	31.12.2019
Største lån i prosent av samlet gjeld	✓		25,0 %	8,1 %	9,5 %
Lån med faste renter som andel av kommunens samlede gjeld	✓	33,0 %	66,0 %	32,1 %	36,0 %
Lån med faste renter som andel av kommunens gjeld som belaster kommunekassen				46,1 %	56,0 %
Netto gjeld med renterisiko som andel av kommunens samlede gjeld				30,6 %	23,7 %
Løpetid på faste renter	✓	1,0	7,0	3 år, 9 mnd	4 år, 8 mnd
Andelen av samlet gjeld som må refinansieres innen 1 år	✓		25,0 %	13,7 %	2,3 %
Renter og avdrag som andel av kommunens frie inntekter				15,3 %	14,1 %

2.4 Kommentar

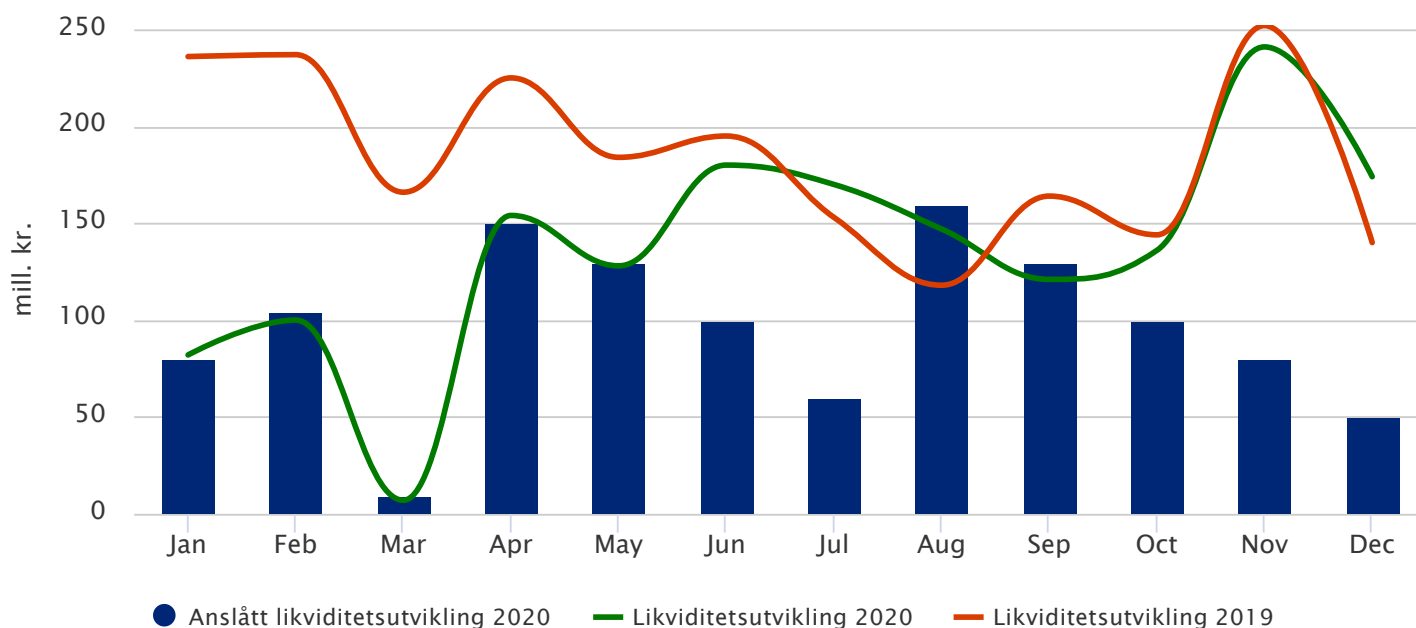
Forvaltningen av kortsiktige aktiva er i tråd med finansreglementet.

Kommunen har ingen langsiktige aktiva.

Kommunens gjeldsforvaltning er med unntak av fastrenteandelen i tråd med finansreglementet. Ut i fra kommunestyrets budsjettvedtak med etterfølgende endring av finansreglementet (endret fra og med 1/1-2021), ble det ikke inngått nye avtaler.

3 Kortsiktig finansiell aktiva

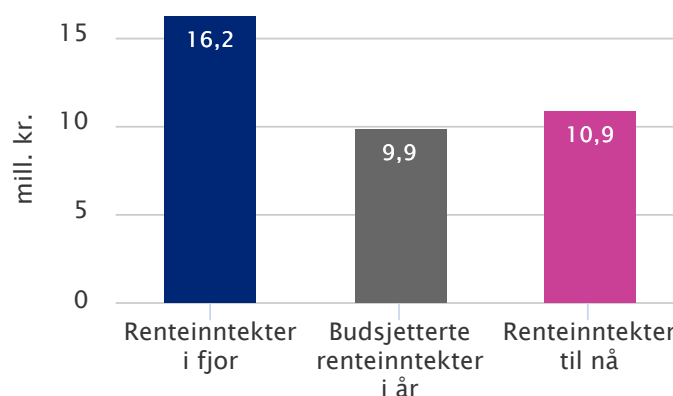
3.1 Likviditetsprognoser

3.2 Plassering av kortsiktig likviditet

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Hovedbank	175,0	100,0	75,0
Andre banker	3,0	3,0	0
Rentepapirer	0,5	0,5	0
Aksjer	0	0	0
Annet	0	0	0
Sum	178,5	103,5	75,0

3.3 Renter på kortsiktig likviditet

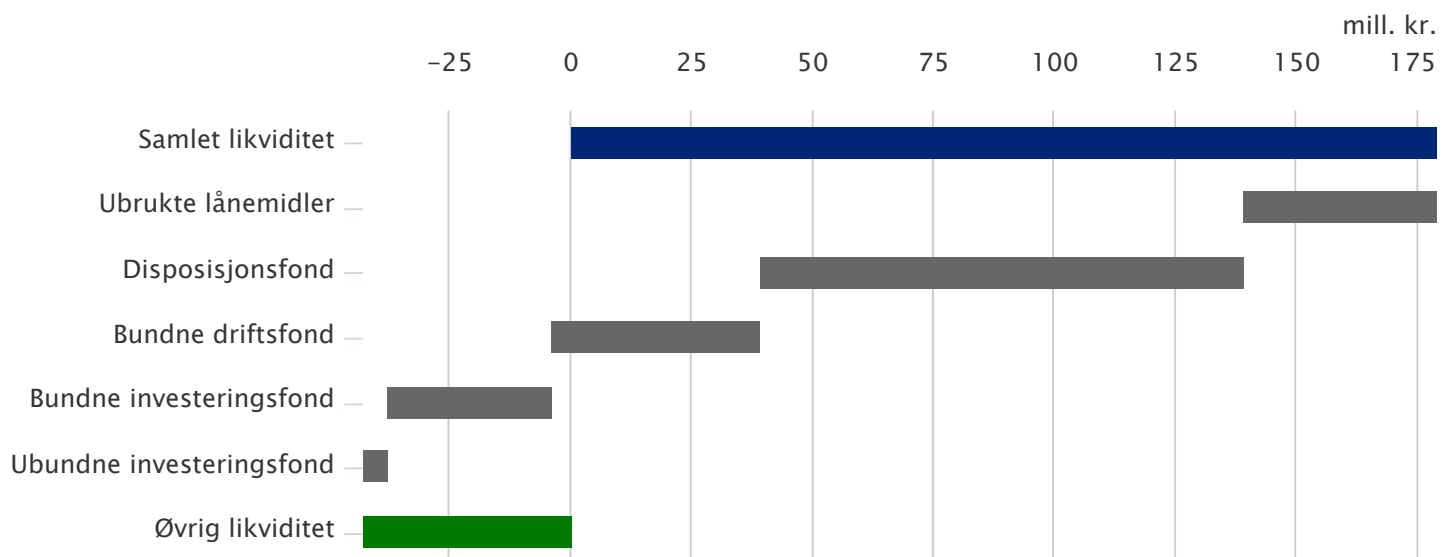
3.4 Kommentar

Likviditetsutviklingen i siste kvartal ble vesentlig bedre enn forventet. Den vesentligste årsaken var lavere utbetalinger på investeringsprosjekt enn forutsatt.

Et lavere rentenivå i 2020 har medført lavere renteinntekter enn i 2019.

Det skal fortsatt arbeides med en bedre styring av likviditeten og en økt innsats på utarbeidelse av et likviditetsbudsjett.

3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Ledig likviditet	179	104	75
- Ubrukte lånemidler	40	25	15
- Disposisjonsfond	100	66	34
- Bundne driftsfond	43	44	-1
- Bundne investeringsfond	34	32	2
- Ubundne investeringsfond	5	7	-2
= Øvrig likviditet	-43	-70	27

3.6 Kommentar

Ledig likviditet har økt siden forrige årsskifte, årsaken er både at kommunen har fått inn mer av utestående samt at ubrukte lånemidler har økt.

Figuren viser at dersom alle fondene hadde blitt benyttet hadde vi hatt en negativ likviditet på 43 mill kroner.

4 Langsiktig finansiell aktiva

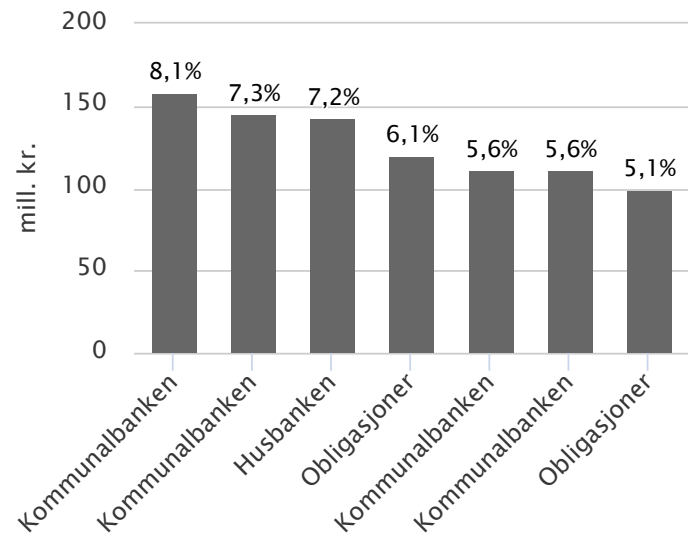
Ørland kommune har ingen langsiktige aktiv

5 Gjeld

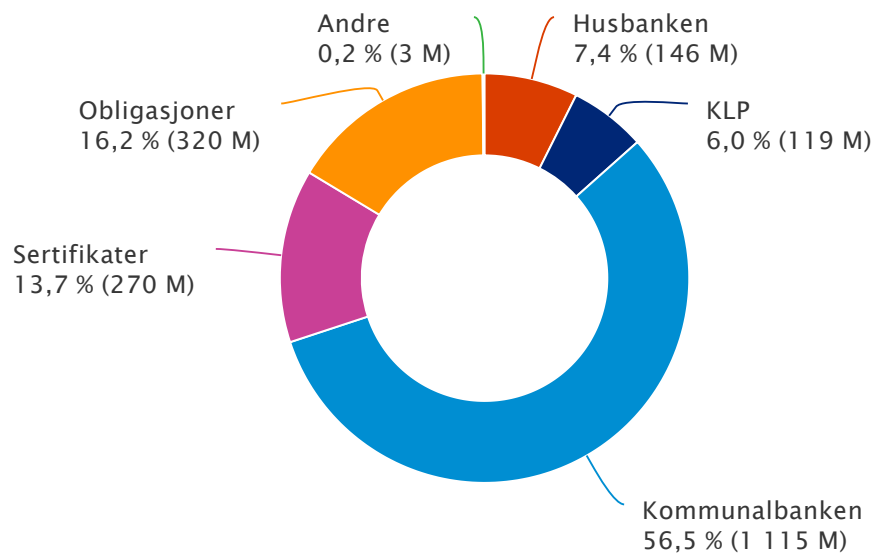
5.1 Samlet gjeld

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Husbanken	146	145	1
KLP	119	115	4
Banklån	0	0	0
Kommunalbanken	1115	1114	1
Sertifikater	270	40	230
Obligasjoner	320	320	0
Andre	3	3	0
Sum	1973	1737	236

5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld

5.3 Lånekilder

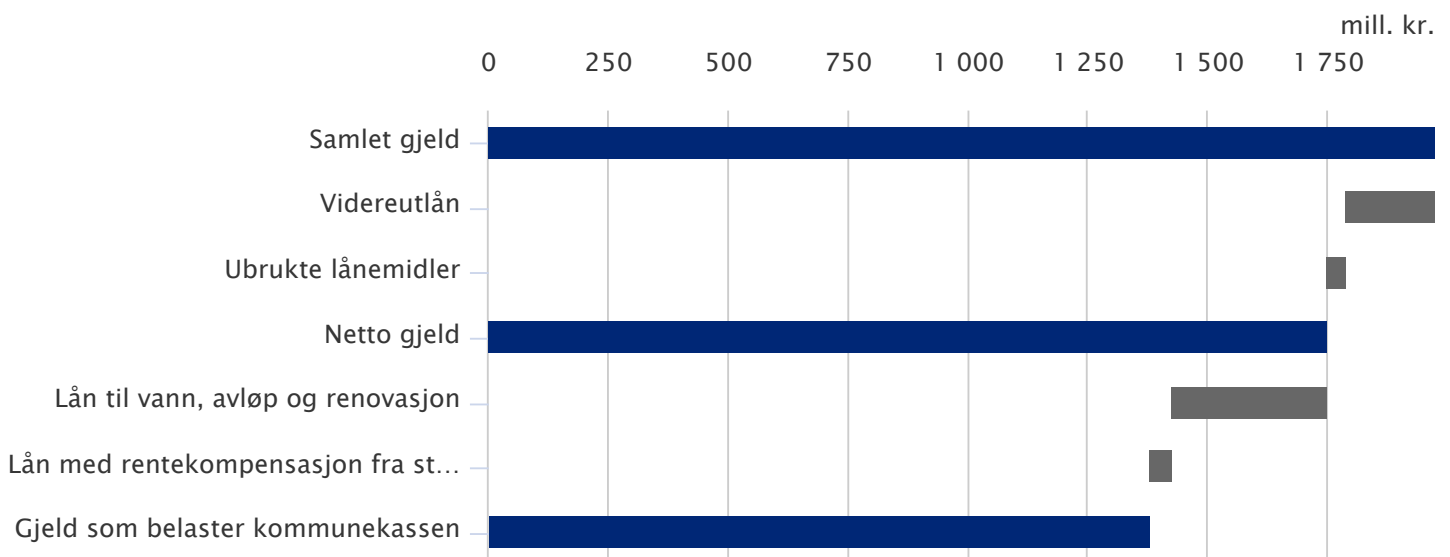

5.4 Kommentar

Kommunen har en samlet gjeld på 2 milliarder kroner, av dette er 1,1 milliard tatt opp i Kommunalbanken, mens 590 millioner er tatt opp i sertifikat og obligasjonsmarkedet.

Lån i sertifikatmarkedet er økt med 230 millioner, slik som varslet i budsjettet.

5.5 Sammensetning av gjeld

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	1972	1738	234
- Videreutlån	186	246	-60
- Ubrukte lånemidler	40	25	15
= Netto gjeld	1747	1468	279
- Lån til vann, avløp og renovasjon	324	279	45
- Lån med rentekompensasjon fra staten	46	72	-26
= Gjeld som belaster kommunekassen	1376	1116	260

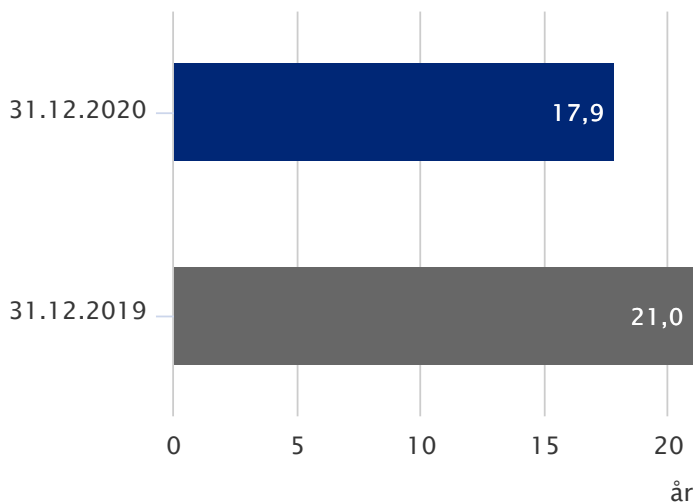
5.6 Kommentar

Formålet med figur 5.5 er å vise hvor mye gjeld som direkte belaster kommunekassen. Når vi korrejerer kommunens samlede gjeld for videreutlån, ubrukke lånemidler, VAR lån og lån med rentekompensasjon utgjør gjeld som belaster kommunekassen 1,4 milliarder.

Lån knyttet til VA-området forventes fortsatt å øke ut i fra de prosjektene som kjøres nå.

6 Nedbetaling av gjeld

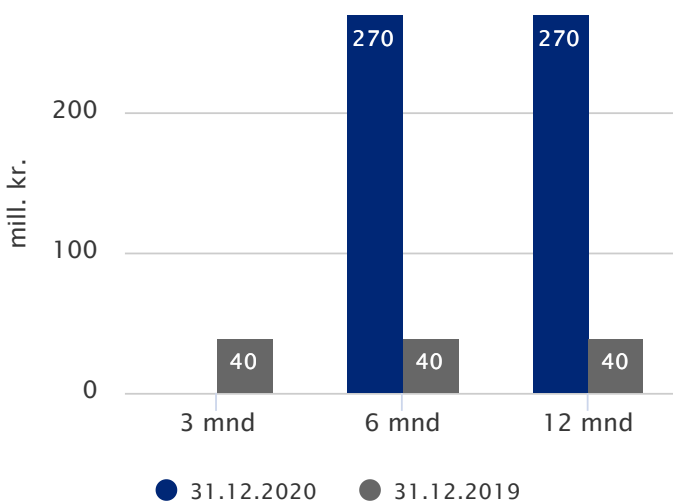
6.1 Løpetid på lån

Kommentar

Løpetiden på lånene er relativt stabil over tid, spesielt så lenge vi tar opp lån i Kommunalbanken/ KLP. Lånene som er tatt opp i 2020 er vesentlig tatt opp i sertifikatmarkedet og vi ser da at vi får en reduksjon i løpetiden på lånene.

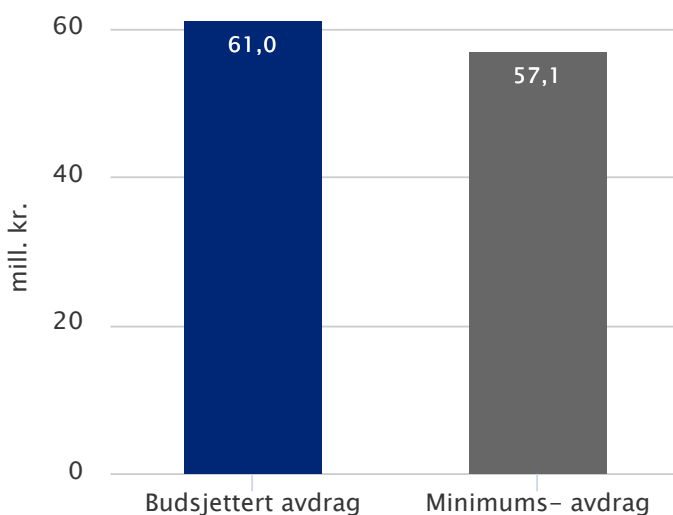
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år

Kommentar

Vi har fem sertifikatlån som må refinansieres med jevne mellomrom. Løpetiden på sertifikatene kan være på 3,4 eller 6 måneder. Lengden på løpetiden avgjøres av rentemarkedet samt et ønske om å unngå fornyelse i ferien og i desember. Et obligasjonslån på 120 mill kroner ble refinansiert i januar.

6.3 Avdrag på lån

Kommentar

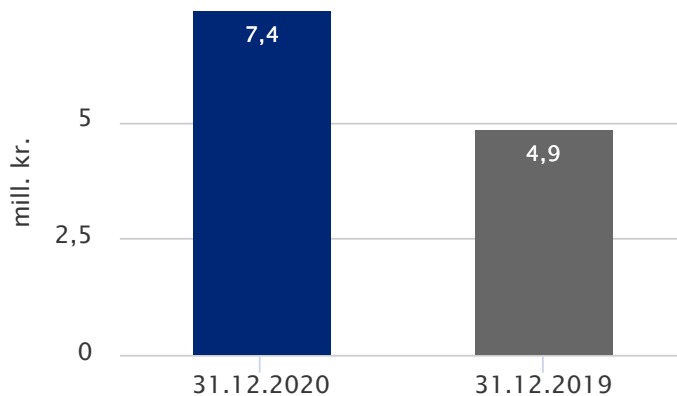
Avdragene har økt vesentlig fra foregående år og årsaken er som tidligere påpekt nye regler for beregning av minimums-avdraget. Budsjettert og dermed betalte avdrag ligger noe over minimums-avdraget.

7 Finansiell risiko

7.1 Nøkkeltall

Renterisiko	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen, 1 pst.	7,4	4,9	2,5
Andel faste renter av lån som belaster kommunekassen	46,1 %	56,0 %	-9,9 p.
Løpetid på faste renter	3 år, 9 mnd	4 år, 8 mnd	-11 mnd
Anslag på årlig rentekostnad	38,4	41,5	-3,1
Budsjettert årlig rentekostnad	41,2	44,1	-2,9
Likviditetsrisiko			
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	270	40	230
Løpetid på lån	17 år, 11 mnd	21 år	-3 år, -1 mnd
Gjeld			
Netto gjeld	1747	1468	279
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	169	142	27

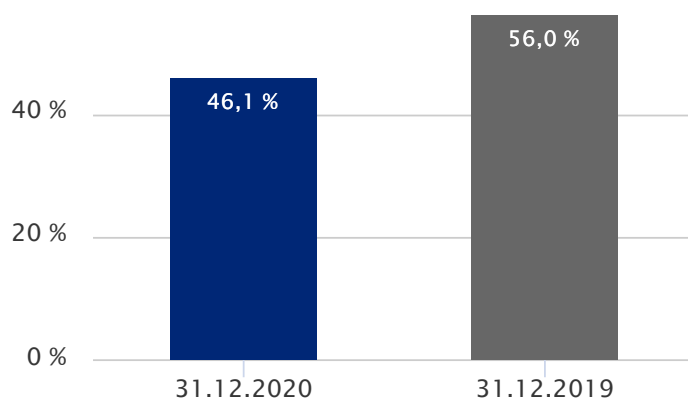
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)

Kommentar

Vi får en økning i risikoen da det er tatt opp nye lån mens sikringene ikke er økt. Ut i fra dagens rentemarked antas risikoen å være lav. Det forventes et økt rentenivå framover etterhvert som pandemien avtar og økonomien normaliseres. Den største usikkerheten i så måte er inflasjon/ inflasjonsforventningen, økt inflasjon i en periode kan medføre et høyere rentenivå.

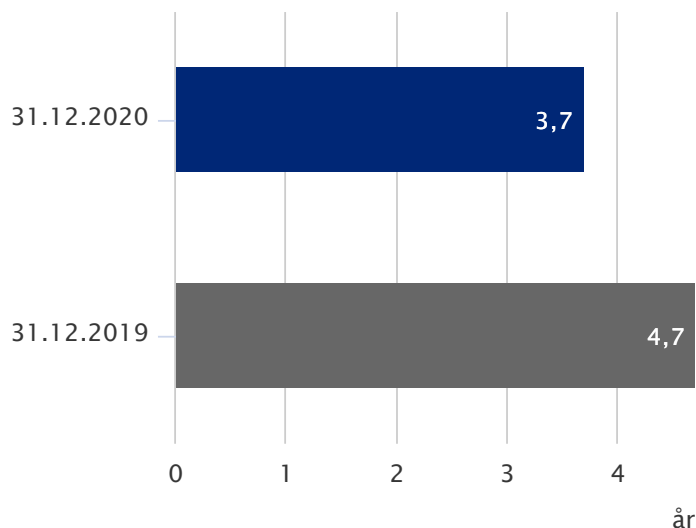
7.3 Andel faste renter

Kommentar

Det er tatt opp et nytt lån, men ingen nye sikringer og vi vil da få en fallende andel fastrenter / rentebytteavtaler.

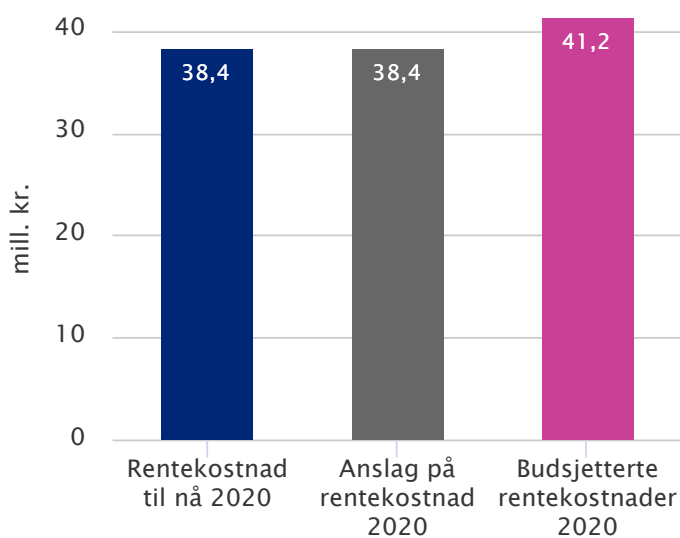
7.4 Løpetid på faste renter

Kommentar

Da det ikke er inngått noen nye kontrakter vil lengden på rentesikringen bli redusert

7.5 Årlige rentekostnader

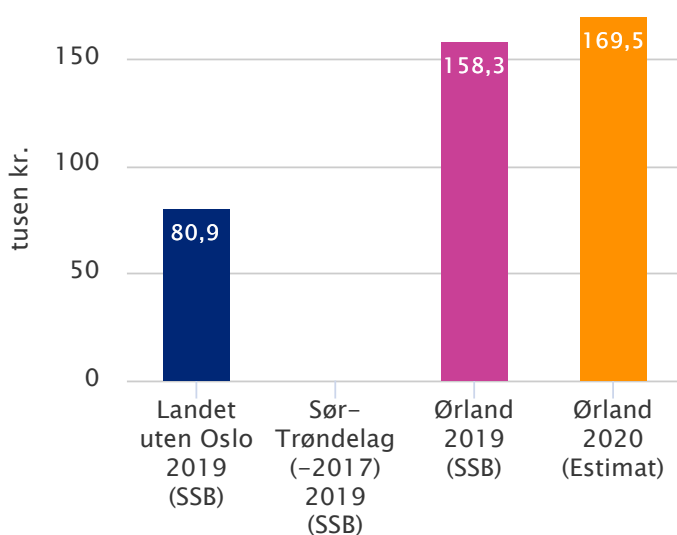

Kommentar

Vi har fått en vesentlig reduksjon i rentekostnadene grunnet et lavt rentenivå.

Budsjettet på rentekostnader er redusert ved en saldering av budsjettet.

7.6 Netto gjeld per innbygger

Kommentar

Netto gjeld pr innbygger øker grunnet større låneopptak enn nedbetaling (avdrag).

8 Renter

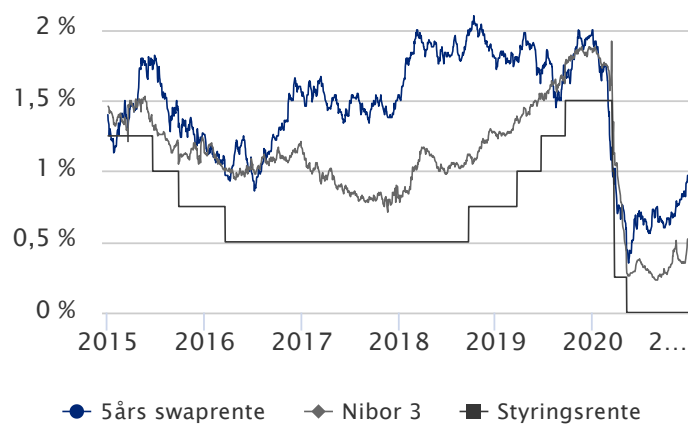
8.1 Egne rentebetingelser

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Flytende lån	0,92 %	1,31 %	-39 p.
Fastrentelån	0 %	0 %	0 p.
Rentebytteavtaler	2,86 %	2,82 %	4 p.
Gjennomsnittlig rente	1,68 %	2,15 %	-47 p.

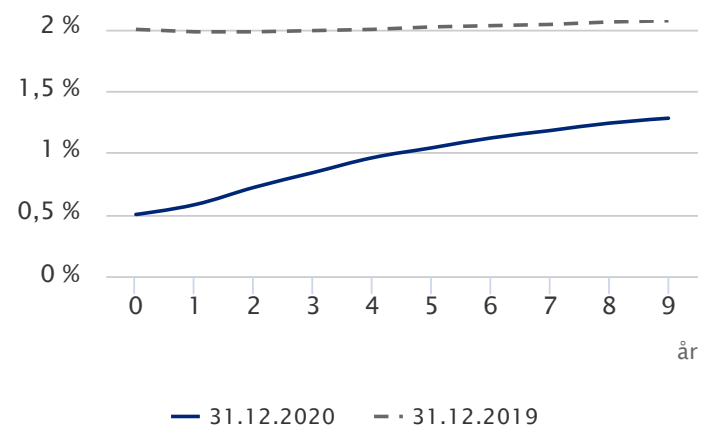
8.2 Markedsrenter

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Norges Banks styringsrente	0 %	0 %	0 %
3 mnd. Nibor	0,49 %	0,49 %	0 %
5 års swaprente	0,96 %	2,00 %	-104 %
10 års swaprente	1,28 %	2,07 %	-79 %

8.3 Historisk renteutvikling

8.4 Den norske rentekurven

8.5 Kommentar

Ovenstående figurer viser tydelig hvordan Koronaen og nedstengningen av landet har påvirket hele økonomien og også rentemarkedet.

9 Vedlegg

9.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver	Hovedstol	RenteType	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
1	Kommunalbanken KBN 20190510	5 945 000	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	28 år, 10 mnd
2	Kommunalbanken KBN 20190511	60 390	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	28 år, 11 mnd
3	KLP_KLP 1170	51 193 328	NIBOR 3M	0,900 %	1 mnd 15 d	27 år, 11 mnd
4	Husbanken HB Kjøpslån Bjugn	0	p.t.	2,041 %	14 d	2 år
5	Husbanken HB startlån Bjugn	0	p.t.	2,041 %	14 d	20 år
6	Husbanken HB kjøpslån Ørland	3 185 696	p.t.	0,800 %	14 d	6 år
7	Husbanken HB startlån Ørland	142 782 460	p.t.	0,800 %	14 d	19 år
8	Obligasjoner Obligasjon 100 mill 2019_	100 000 000	NIBOR 3M	0,880 %	1 mnd 15 d	3 år, 10 mnd
9	Obligasjoner Obligasjon 120 mill kr	120 000 000	NIBOR 3M	0,890 %	1 mnd 15 d	4 år, 5 mnd
10	Obligasjoner Obligasjon 100 mill 2017_ ...	100 000 000	NIBOR 3M	0,940 %	1 mnd 15 d	3 mnd
11	Kommunalbanken KBN 20190529	159 359 840	p.t.	0,990 %	14 d	28 år, 11 mnd
12	Andre_Trlag Fylke	2 900 000	p.t.	0 %	14 d	6 år
13	KLP_KLP 8318.56.40315	60 279 165	p.t.	0,730 %	14 d	28 år, 8 mnd
14	Kommunalbanken KBN 20200154	54 673 330	p.t.	0,990 %	14 d	29 år, 3 mnd
15	Kommunalbanken KBN 20070019	0	p.t.	1,976 %	14 d	6 år, 5 mnd
16	Kommunalbanken KBN 20020367	7 262 990	p.t.	0,990 %	14 d	6 år, 5 mnd
17	Kommunalbanken KBN20030580	10 815 600	p.t.	0,990 %	14 d	7 år, 7 mnd
18	Kommunalbanken KBN 20040087	767 390	p.t.	0,990 %	14 d	7 år, 8 mnd
19	Kommunalbanken KBN 20050457	25 251 070	p.t.	0,990 %	14 d	24 år, 1 mnd
20	Kommunalbanken KBN 20060029	24 697 280	p.t.	0,990 %	14 d	30 år

Nr	Lånegiver	Hovedstol	RenteType	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
21	Kommunalbanken KBN 20070598	7 595 840	p.t.	0,990 %	14 d	26 år, 11 mnd
22	Kommunalbanken KBN 20080222	55 136 390	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	17 år, 6 mnd
23	Kommunalbanken KBN 20090221	110 710 100	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	18 år, 3 mnd
24	Kommunalbanken KBN 20100105	145 409 838	p.t.	0,990 %	14 d	19 år, 2 mnd
25	Kommunalbanken KBN 20100748	21 090 000	p.t.	0,990 %	14 d	29 år, 11 mnd
26	Kommunalbanken KBN 20110583	11 186 060	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	20 år, 10 mnd
27	Kommunalbanken KBN 20120240	33 683 390	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	21 år, 4 mnd
28	Kommunalbanken KBN 20130191	48 494 950	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	22 år, 4 mnd
29	Kommunalbanken KBN 20140290	23 813 290	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	23 år, 5 mnd
30	Kommunalbanken KBN 20150518	69 976 840	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	24 år, 10 mnd
31	Kommunalbanken KBN 20170581	35 189 980	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	26 år, 11 mnd
32	Kommunalbanken KBN 20180051	86 264 300	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	32 år, 2 mnd
33	Kommunalbanken KBN 20180262	5 394 030	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	28 år, 8 mnd
34	Kommunalbanken KBN 20180313	60 489 000	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	32 år, 8 mnd
35	Kommunalbanken KBN 20180562	111 415 140	NIBOR 3M	1,090 %	1 mnd 15 d	32 år, 11 mnd
		1972 143 283		0,915 %	1 mnd 4 d	17 år, 11 mnd

9.2 Rentebytteavtaler

Nr	Kontraktsnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
1	135809/1645706	9 000 000	5,39 %	01.01.2020	7 år, 6 mnd
2	Nordea 1205990/1597171	15 000 000	2,93 %	19.01.2019	3 mnd 19 d
3	Nordea 1205991/1871634	50 000 000	3,87 %	01.01.2017	2 år, 12 mnd
4	Nordea 1082313/1695838	70 000 000	4,99 %	01.01.2017	7 år, 10 mnd
5	Nordea 1360386/1850157	10 000 000	2,97 %	01.01.2017	3 år, 4 mnd
6	Nordea 1431111/1947397	20 000 000	1,99 %	01.01.2017	1 mnd 2 d
7	Nordea 1124150/2882580	5 000 000	4,59 %	01.01.2017	1 år, 8 mnd
8	Nordea 1760165/2746058	25 000 000	1,70 %	01.01.2019	3 år
9	Nordea 1760173/2746071	25 000 000	1,79 %	01.01.2019	4 år
10	Nordea 1760174/2746072	25 000 000	1,87 %	01.01.2019	5 år
11	DB 39268882FO-01160	20 000 000	1,97 %	01.01.2017	4 d
12	Danske Bank forward start ...	35 000 000	2,12 %	01.01.2021	6 år
13	Danske Bank forward start ...	40 000 000	2,07 %	01.01.2021	5 år
14	Nordea 7 år 4,04	90 000 000	4,04 %	29.12.2014	7 mnd
15	Nordea 10 år 1,85	90 000 000	1,85 %	22.08.2016	3 år, 7 mnd
16	Nordea 8 år 1,85	90 000 000	1,85 %	02.01.2018	5 år
17	Nordea 7 år 2,38	90 000 000	2,38 %	01.10.2018	4 år, 9 mnd
		709 000 000	2,777 %	3 år, 11 mnd	

9.3 Om finansrapporten

Finansrapporten er utformet etter § 8 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning og gir en beskrivelse av følgende forhold:

- Kommunens finansielle risiko
- Hvordan aktiva og passiva er sammensatt
- Markedsverdi for aktiva, både samlet og for hver gruppe av aktiva
- Verdi for passiva og verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i kommunens finansielle risiko
- Aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen

9.4 Ordliste

Begrep	Definisjon
Anslag på årlig rentekostnad	Er et oppdatert anslag på kommunens rentekostnad for samlet gjeld. Estimater består av påløpte rentekostnader frem til rapporteringstidspunktet og estimerte rentekostnad for gjestående måneder av året for samlet gjeld.
Avdrag på lån	Kommuneloven stiller krav til avdragsnivå på investeringer. Rapporten viser kommunens budsjetterte avdrag inneværende år og kommunens lovpålagte minimumsavdrag.
Avkastning, langsiktig aktiva	Er et oppdatert anslag på kommunens avkastning på langsiktig aktiva. Avkastningen er summen av renteinntekter, verdistigning på aksjer og utbytte. Kommunens langsiktige aktiva skal være definert i finansreglement. Se også renter på kortsiktig likviditet.
Avkastning til nå	Avkastning på kommunens langsiktige aktiva på rapporteringstidspunktet. Se avkastning, langsiktig aktiva.
Budsjettert avkastning	Er budsjettert avkastning på kommunens langsiktige aktiva. Budsjetterte avkastning i år er det som er lagt til grunn i årets budsjett. Se avkastning langsiktig aktiva.
Budsjetterte renteinntekter i år	Er budsjetterte renteinntekter på kommunens kortsiktig aktiva. Dvs. renteinntekter på aktiva som ikke er vedtatt som langsiktig aktiva.
Bundne driftsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne driftsfond er som regel ubrukte tilskudd til bestemte formål.
Bundne investeringsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne investeringsfond er knyttet bestemte fremtidig investering som ikke kan omdisponeres til andre formål.
Disposisjonsfond	Avsetninger som kommunestyret kan disponere fritt. Midler på disposisjonsfond stammer fra tidligere års overskudd og er ment som en buffer mot uforutsette kostnader eller inntektssvikt. Midler som er vedtatt forvaltet som langsiktig aktiva er ikke en del av kommunens ledige likviditet.
Egne rentebetingelser	Rentebetingelser på kommunens gjeld vektet ut fra lånets størrelse
- Flytende lån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med flytende rente
- Fastrentelån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med fast rente
- Rentebytteavtaler	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på rentebytteavtaler
- Gjennomsnittrente	- Viser kommunens gjennomsnittlige rente p.a. som et veid gjennomsnitt av flytende lån, fastrentelån og rentebytteavtaler

Begrep	Definisjon
Fast rente	Gjelder rente med bindingstid. Beregningen tar utgangspunkt i rente på lån med rentebinding over 1 år og alle avtaler om rentesikring (uavhengig av gjenstående bindingstid). Lån med rentebinding under 1 år er definert som flytende rente. Se Flytende rente
Flytende rente	Renter på alle lån uten rentebinding eller lån med rentebinding der gjenstående løpetid er under ett år. Alle lån med p.t. betingelser og nibor-lån er definert som flytende rente. Ingen rentebytteavtaler er definert som flytende rente.
Frie inntekter	Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om vel 75 pst. av kommunens samlede inntekter (inkl. momskompensasjon).
Gjeld som belaster kommunekassen	Er Samlet gjeld med fradrag for ubrukte låne og lån hvor renten finansieres av andre kilder enn kommunekassen.
Gjennomsnittlig rente	Gjennomsnittlig rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av rentesatser på lån og rentesatser på finansielle instrumenter.
Gjenstående løpetid	Den tiden som står igjen før lånet skal være innfridd eller nedbetalt i henhold til låneavtalen.
Husbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er boligpolitisk. Kommunens lån i Husbanken er ofte knyttet til videre utlån av Startlån til førstegangsetablerere.
KLP	Norges største pensjonsselskap. Eid av kommuner, helseforetak og andre med offentlig tjenstepensjon i selskapet. Tilbyr lån til offentlig eid virksomhet og andre som utfører offentlige tjenester.
Kommunalbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å sikre kommunesektoren stabil og rimelig finansiering.
Kredittmargin	Rentepåslag långiver har på markedsrentene.
Langsiktig aktiva	Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være angitt i kommunens finansreglement.
Ledig likviditet	All aktiva som kommunestyret ikke har definert som langsiktig aktiva
Lengde på faste renter	Gjennomsnittlig rentebinding på lån med faste renter og rentesikringsavtaler og sier noe om forutsigbarheten på kommunens faste renter. Rentebindingsperioden for hver enkelt avtale vektet i forhold til summen av alle fastrenteavtalene.
Likviditetsutvikling	Viser faktisk likviditetsutvikling og beste anslag på likviditet gjennom året.
Løpetid på lån	Angir nedbetalingstid på samlet gjeld. Nedbetalingstid er normalt i samsvar med investeringsens levetid. I senere år er det blitt mer vanlig med kortere løpetid. Lånet må da refinansieres før investeringen er nedbetalt. Refinansieringsrisiko gjør at Kommunen derfor skal rapportere alle lån som må refinansieres innen de kommende 12 måneder.
Lån med rentedekning	Lån hvor rentekostnader er eksterntfinansiert: a) alle lån med rentekompensasjon fra staten b) alle startlån og andre lån kommunen har lånt ut videre c) alle lån knyttet til vann, avløp og renovasjon (VARF-området)

Begrep	Definisjon
Lån med rentekompensasjon fra staten	For å stimulere til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg, samt sikring og bevaring av kirkebygg mv. yter staten rentekompensasjon for påløpte kostnader til prosjektet. Ordningen med rentekompensasjon til skoler og svømmehaller ble avsluttet i 2016 og utfases over en 8 års periode.
Lån som belaster kommunekassen	Samlede lån fratrasket videre utlån, ubrukte lånemidler og lån finansiert gjennom kommunale avgifter (vann, avløp og renovasjon mv).
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	Lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. Er ofte avdragsfrie lån som inngår i en portefølje av lån med ulike løpetider.
Lån til vann, avløp og renovasjon	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet. Rentekostnader dekkes av brukerbetaling fra innbyggerne
Markedsrente	Generelt uttrykk for rentenivået med ulike løpetider i markedet.
- Norges Banks styringsrente	Fastsettes av Norges Bank og er renten som banker får på innskudd i Norges Bank over natten
- 3 mnd. Nibor	Norwegian Interbank Offered Rate. Renten norske banker betaler for å låne seg imellom.
- 5 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 5 års faste rente eksklusiv kreditmargin
- 10 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 10 års faste rente eksklusiv kreditmargin
Markedsverdi	Beløpet markedet er villig til å betale for et verdipapir
Minimumsavdrag	Kommuneloven stiller krav til laveste avdragsnivå på lån. Summen av alle lovpålagte avdrag utgjør kommunens årlige minimumsavdrag. Budsjettert avdrag må minst være på nivå med kommunens minimumsavdrag.
Netto gjeld	Kommunens samlede innlån fratrasket videre utlån og ubrukte lånemidler.
Netto gjeld pr. innbygger	Netto gjeld delt på antall innbyggere i kommunen.
Obligasjoner, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid over 1 år og avtalt årlig rente. Dette kan være enkeltstående obligasjoner eller plassering i et obligasjonsfond.
Obligasjoner, gjeld	Et lån kommunen tar opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev som noteres på Oslo børs. Obligasjoner er vanligvis et lån med fast rente som har løpetid på minst ett år.
Pengemarked, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid under 1 år. Dette kan være enkeltstående sertifikater eller plassering i et pengemarkedsfond.
Rentebinding	Avtalt bindingstid på renten.
Rentebytteavtaler	Avtale om fast rente uten at det er knyttet et lån til avtalen. Er et alternativ til lån med faste renter og er vanlig å knytte opp til lån med flytende rente. Rentebytteavtaler er et fleksibelt verktøy for å sikre at kommunens andel med faste renter er i tråd med kommunens finansreglement.
Samlet gjeld	Kommunens totale innlån, eksklusive eventuelle pensjonsforpliktelser.
Samlet likviditet	Den likviditeten som kommunen har til disposisjon
Sertifikater, gjeld	Lån som kommunen kan ta opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev notert på Oslo børs. Sertifikater er et kortsiktig avdragsfritt lån som har en løpetid fra 3 måneder til 12 måneder.

Begrep	Definisjon
Stresstest (1 pst)	Viser økonomiske konsekvenser ved en økning i rentenivået.
Stresstest av «Netto gjeld med renterisiko» (1 pst.)	Testen viser økning i netto rentekostnader hvis renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i kommunens samlede gjeld fratrasket «lån med rentedekning», «kommunens ledig likviditet (penger på konto, men ikke langsiktig aktiva)» og «lån med faste renter».
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen	Testen viser økning av rentekostnad som belaster kommunekassen dersom renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i gjeld som belaster kommunekassen korrigert for lån med faste renter.
Ubrukte lånemidler	Midler som står på bankkonto i påvente av en investering / forbruk.
Ubundne investeringsfond	Er avsetninger som kommunestyret kan disponere til investeringsformål. Midler på ubundne investeringsfond kan ikke disponeres til drift.
VARFS-formål	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet (vann, avløp, renovasjon, feiing og slam).
Vektet	Betyr at en tar hensyn til størrelsen på lånet (store lån teller mer enn små lån).
Vektet løpetid på lån	Uttrykk for gjennomsnittlig nedbetalingstid på låneporteføljen. Benevnes også som durasjon. Se definisjon Vektet.
Vektet rentebinding	Uttrykk for gjennomsnittlig bindingstid på renten og renteinstrumenter (rentebytteavtaler). Benevnes også som durasjon på rentebindingen. Se definisjon Vektet.
Videre utlån	Lån som kommunen har tatt opp for videre utlån til personer og virksomheter utenfor kommunen. Gjelder bl.a. startlån og lån til kommunale selskaper.
Øvrig likviditet	Gir et bilde av kommunens likviditet fratrasket fondsavsetninger og ubrukte lånemidler. Dersom Øvrig likviditet er negativ finansieres løpende betalingsforpliktelser av fondsavsetninger, ubrukte lånemidler, kassekreditt eller lån fra kommunens langsiktige aktiva.

9.5 Disclaimer

Finansrapporten er utarbeidet på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunen. SpareBank 1 gir derfor ingen garantier for at innholdet i rapporten er riktig. Det tas forbehold om at Finansrapporten kan inneholde tekniske unøyaktigheter eller feil. Rapporten kan inneholde mangler i forhold til forskriftens krav. SpareBank 1 fraskriver seg ethvert ansvar for eventuelle handlinger kommunen måtte foreta seg på bakgrunn av informasjon i Finansrapporten.